



מועצת החלב מברכת את כל אנשי הענף בברכת שנה טובה ומתוקה



רשות ההגנה על הצרכן ועל תחרות הוגנת בבריטניה הטילה קנסות כבדים על רשתות השיווק

הרשות לסחר הוגן (Office of Fair Trading (OFT), בבריטניה, הטילה קנסות בסך כולל של 49.51 מיליון ליש"ט (56.7 מיליון אירו) על ארבע רשתות שיווק וחמש חברות חלב, בגין עבירות של תיאום מחירים.

בעקבות מעקב ובדיקה של המחירים הקמעוניים של מוצרי החלב גילה ה-OFT שהרשתות והחברות חרגו מפקודת התחרות 1998, בכך שתיאמו ביניהן במהלך השנים 2002 ו-2003 העלאות מחירים על מוצרי חלב מסוימים. הקנסות שנקבעו תחילה הסתכמו ב-116 מיליון ליש"ט, אך הם הופחתו לאחר מכן בעקבות התייעצויות. ה-OFT טוען שרשתות השיווק תיאמו ביניהן את המחירים הקמעוניים מול המחלבות במה שמכונה חילופי מידע A-B-C. קביעת המחירים גרמה לצרכנים הוצאות בהיקף של 270 מיליון ליש"ט. הצרכן הבריטי שילם למעשה שלושה פני יותר על כל 473 מ"ל חלב, 15 פני יותר על כל 113 גרם חמאה, ו-15 פני יותר על כל 227 גרם גבינה.

גורמים בענף החלב טוענים כי הצעדים שנקטו החברות נועדו בסך הכול להגדיל את השוליים עבור הרפתנים, בעקבות גל של מחאות על התמורה לחלב גולמי. חברית Tesco הגיבה מיידית ואיימה לנקוט צעדים משפטיים כדי לערער על הקנס בסך עשרה מיליון ליש"ט שנקבע לה. החברה הביעה "הפתעה ואכזבה" על כך שהיא נכללה במערך העונשים הכספיים שנקט הרגולטור.

חברת Robert Wiseman הודיעה שבחודש דצמבר 2007 היא הסכימה לשלם סכום של 6.1 מיליון ליש"ט, במסגרת הסדר עם ה-OFT, וזאת על מנת "לסלק כל אי ודאות בנוגע לחקירה". סכום זה הופחת ל-4.2 מיליון ליש"ט במרס 2010. בסיכומו של דבר, הקנס הוקטן עוד ל-3.2 מיליון ליש"ט בלבד. הפחתה זו של מיליון ליש"ט תוכר בדו"חות הכספיים לשנה זו, ועד לחודש מרס 2012.

בתגובת חברת Dairy Crest נאמר: "ה-OFT פרסם את החלטתו בעניין המחיר הקמעונאי של ענף החלב ואישר את הקנס שלנו בגובה של 7.1 מיליון ליש"ט. אנו לקחנו זאת בחשבון במאזנים שלנו משנים קודמות (הערה 24 במאזן 2011)". חברת Arla Foods הגישה בקשה לחסינות מקנסות ואף זכתה בכך במסגרת תכנית היד הרכה של ה-OFT.

החברות: Asda, Dairy Crest, McLelland, Safeway, Sainsbury, The Cheese ו-Wiseman Company, קיבלו הפחתות בגובה הקנסות, מאחר שהן הסכימו לתהליך של פתרון מהיר.



לדעת יצרנית החלב המובילה בלאטוויה, Rigas Piena Konminats (RPK), על המדינה לקחת דוגמה ממדינות אירופיות אחרות ולהפחית את שיעורי המע"מ המוטל היום על מוצרי החלב.

דוברת החברה, אירנה ברזינה, ציינה שאיטליה הורידה את המע"מ על מוצרי חלב רבים, לשיעור של 4 אחוזים, ואילו על מוצרי הגבינה עומד שיעור המס על 10 אחוזים בלבד. בנוסף, אמרה הדוברת לסוכנות הידיעות הבאלטית, כי הסובסידיות לרפתנים האיטלקים גבוהות הרבה יותר.

במהלך המחצית הראשונה של השנה הרוויחה RPK ממכירות מוצריה סכום של 28.9 מיליון לאטס (41.12 מיליון אירו). מדובר בגידול של 16 אחוזים, לעומת אותה תקופה בשנת 2010. תרמו לכך היקפי יצוא גדולים יותר לרוסיה ולאזרבייג'אן, ונפח יציב של מכירות מקומיות.

ענקית החלב של לאטוויה רוצה להפחית את המע"מ על מוצרי חלב

במחצית הראשונה של השנה רכשו מחלבות ברחבי האיחוד האירופי כמויות גדולות יותר של חלב אורגני, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. היקף העלייה נע בין 0.1 אחוזים בפינלנד ל-20 אחוזים בצרפת. בגרמניה נרשמה עלייה בשיעור של 12.5 אחוזים, העלייה בצרפת גדולה יותר אך שם השוק האורגני לחלב מצומצם.

לעומת זאת, בדנמרק נרשמה נסיגה בשיווק מוצרי חלב אורגניים. המחלבה הגדולה במדינה, Arla Foods, הודיעה באחרונה שאין בכוונתה לחתום על חוזה אספקה חדשים לחלב אורגני.

חלב אורגני באיחוד האירופי

בבורסת המכסות האחרונה צנחו מחירי מכסות החלב בדנמרק, והכמויות הנסחרות הן הנמוכות ביותר בארבע השנים האחרונות.

מחיר שווי המשקל במכרזה של אוגוסט 2011 היה 2.08 כתרם דניים לק"ג (0.28 אירו לק"ג), לעומת חודש מאי - אז נרשמה רמה של 2.57 כתרם דניים לק"ג (0.34 אירו לק"ג).

קרוב ל-23.1 מיליון ק"ג של מכסות חלב נסחרו באוגוסט. זוהי כמות קטנה משמעותית בהשוואה למכרזה בחודש מאי, והנמוכה ביותר שנרשמה מאז נובמבר 2007.

הפער בין ההיצע לביקוש הצטמצם משמעותית; סך ההיצע עמד על 40.6 מיליון ק"ג (במאי היה 41.4 מיליון ק"ג), בעוד הביקוש עומד על 49.4 מיליון ק"ג (במאי היה 77.4 מיליון ק"ג).

לדברי איגוד החלב הדני, אספקת החלב למחלבות בתקופה שבין 1 באפריל ל-21 באוגוסט 2011 נמוכה בשיעור של 1.9 אחוזים מהמכסה היחסית לאותה תקופה.

ירידה במחירי מכסות החלב בדנמרק





יצרני הגבינות באיחוד האירופי עומדים בפני החלטות קשות

על פי דו"ח שפרסמה Rabobank -חברת ייעוץ בין-לאומית, עולה כי החל שינוי משמעותי בתעשיית ייצור הגבינות באירופה - שהיא עדיין יצרנית הגבינות הגדולה בעולם.

התחרות בתוך האיחוד תופסת תאוצה ככל שהשוק נעשה רווי יותר, והיתרון שממנו נהנו בעבר יצרני הגבינה באיחוד נמחק בשנת 2007. התופעה אינה קשורה לייצור הגבינה, אלא לעלייה בביקוש לאבקות חלב ולשומן חלב (butteroil).

הרווחים מייצור אבקת חלב דל-שומן (SMP) עלו בקצב מהיר יותר משל גבינות, כגון גאודה או צ'דאר. עורך הדו"ח טוען שבעקבות השינוי נאלצים מומחים בשוק הגבינות לבחון מחדש את המודלים העסקיים שלהם.

תוספת ערך היא דרך אחת לצמיחה עתידית שהדו"ח בוחן, אך ישנן אופציות אחרות העומדות לרשות היצרנים בימינו, למשל, פיתוח פתרונות מרכיבים מותאמים ללקוחות, ויצירת גמישות גבוהה יותר בתמהיל המוצרים. במהלך 2008-2009 התברר שהזרמת עודפי חלב, לייצור גבינות גרם להקטנת שולי הרווח של כל הגורמים בתעשיית החלב ויצרני הגבינות היו הנפגעים העיקריים.

הברכה ליצרני הגבינות תבוא כנראה רק מהיכולת למצוא שוקי יצוא יעילים. השווקים העיקריים, דוגמת אלג'יריה, מצרים וערב הסעודית, מעבדים מחדש את הגבינות המיובאות; רוסיה ומקסיקו קונות גבינה בכמויות, לצורך אריזה מחדש.

שדרוג ערך המוצר בשווקים צומחים היא אופציה ארוכת-טווח, טוען כותב הדו"ח. לדוגמה, חברות החלב Emmi ו-Tine ביססו עצמן בשווקים זרים יחד עם סוחרי מזון על ידי רכישה של גבינות זמינות, כגון כמו גאודה, צ'דאר ואמנטל, והתאמתן לצרכים מקומיים.

לסיכום, שוק הגבינות של האיחוד האירופי כבר אינו "מקום נוח" להיות בו. קצב צמיחה של צריכת גבינות, בשיעור של 0.6 אחוזים, מהווה גידול שנתי של 50,000 טונות בלבד, כמות שמקבילה להקמת מפעל חדש אחד מדי שנה עבור כל גוש עשרים ושבע המדינות החברות באיחוד. הצמיחה תישאר בידי "השחקנים" שיוכלו להציע יותר מאשר כמויות ומחירים.